

COVID-19 vastane vaksineerimine haridus- ja noortevaldkonnas. Tegevuskava.

11.08.2021

Dokument täiendab Sotsiaalministeeriumi 28.07.2021 avaldatud vaksineerimisplaani, andes ülevaate 12-17-aastaste noorte vaksineeritusest COVID-19 vastu 09.08.21 seisuga ning kirjeldades üldhariduskoolides ja kutseõppeasutustes toimuva vaksineerimise eesmärke ja korraldust.

1. Haridus- ja noortevaldkonna COVID-19 vastase vaksineerimise eesmärgid

Noorte COVID-19 vastane vaksineerimine aitab hoida haridusasutusi avatuna ja toetab elanikkonna vaksineerimise eesmärkide saavutamist:

- vähendada COVID-19 põhjustatud haigus- ja surmajuhtumeid;
- kaitsta enim haavatavaid Eesti elanikke ehk riskirühmi, kellel on suurem tõenäosus nakatuda kui teistel või kelle nakatumisel võib haigus kulgeda raskemalt;
- vähendada koroonaviiruse SARS-CoV-2 levikut Eestis ja sellega hoida COVID-19 haiguse kolmas laine Eestis võimalikult madal;
- vähendada koormust tervishoiusüsteemile ja majandusele ning hoida Eesti ühiskond võimalikult avatud.

COVID-19 vastase vaksineerimise eesmärgid noorte- ja haridusvaldkonnas on:

- hoida haridussüsteem avatuna
- saavutada 31. oktoobriks 16-17-aastaste noorte hulgas vähemalt ühe doosiga vaksineeritute osas 70% hõlmatus;
- saavutada 31. oktoobriks haridus- ja noortevaldkonna töötajate vähemalt ühe doosiga vaksineeritute osas 90% hõlmatus;
- tagada üle-Eestiliselt parem ligipääs vaksineerimisvõimalustele.

2. Hetkeolukord

Võimalus vaksineerimisele registreeruda avati kõikidele üle 16-aastastele elanikele 17. mail, 12–15-aastastele avanes selleks võimalus juuni lõpust.

10.08.2021 seisuga on COVID-19 vastase vaksineerimisega hõlmatus 16-17-aastaste noorte seas 47,1% ja 12-15-aastaste seas 31,2%.

Tabel 1. Vaksineeritud noorte arv ja hõlmatused maakondade kaupa seisuga 09.08.2021

Maakond	Ühe doosiga vaksineeritud noorte arv		Täielikult vaksineeritud noorte arv		Hõlmatus, %	
	12-15-aastased	16-17-aastased	12-15-aastased	16-17-aastased	12-15-aastased	16-17-aastased
Harjumaa	8413	5473	2032	3373	32%	50%
Hiiumaa	46	66	5	28	14%	43%
Ida-Virumaa	621	561	67	201	11%	21%
Jõgevamaa	337	237	50	96	31%	45%
Järvamaa	339	249	34	102	27%	43%
Läänemaa	146	123	23	54	17%	35%
Lääne-Virumaa	766	520	79	230	30%	43%
Põlvamaa	240	195	33	81	25%	41%
Pärnumaa	980	701	80	274	27%	41%
Raplamaa	403	299	55	144	26%	47%
Saaremaa	288	213	11	69	23%	40%
Tartumaa	3497	2078	1076	1353	50%	66%
Valgamaa	219	177	46	86	19%	31%
Viljandimaa	585	426	84	192	31%	47%
Võrumaa	280	219	44	83	20%	33%

Tabel 2. Haridusastuste töötajate vaksineerimisega hõlmatud 26.07.2021 seisuga

Haigekassa andmetel oli 26. juuli seisuga kõigi haridusasutuste personalist vaksineeritud 72%. Kõrgeim oli vaksineerituse määr kõrgkoolides – 83%, põhikoolide või gümnaasiumide töötajatest oli vaksineeritud 75%, haridusasutustes, kus koos tegutsevad koolieelne lasteasutus ja üldhariduskool oli vaksineeritud 74% ja kutseõppeasutustes 73%. Koolieelsete lasteasutuste personalist oli vaksineeritud 61%.

MAAKOND	koolieelne lasteasutus	koolieelne lasteasutus ja üldhariduskool, mis tegutsevad ühe asutusena	kutseõppeasutus	põhikool või gümnaasium	rakenduskõrgkool või ülikool	Kokku vähemalt 1 doosiga hõlmatud
Harju maakond	58%	70%	69%	71%	80%	69%
Hiiu maakond	84%	71%	73%	87%	0%	84%
Ida-Viru maakond	44%	83%	57%	59%	0%	53%
Jõgeva maakond	71%	83%	75%	85%	0%	80%
Järva maakond	67%	78%	79%	78%	0%	75%
Lääne maakond	68%	79%	84%	86%	0%	80%
Lääne-Viru maakond	69%	72%	78%	80%	0%	75%
Põlva maakond	68%	53%	72%	77%	0%	72%
Pärnu maakond	65%	78%	76%	79%	0%	74%
Rapla maakond	69%	74%	71%	79%	0%	75%
Saare maakond	62%	73%	69%	82%	0%	73%
Tartu maakond	72%	80%	81%	83%	87%	82%
Valga maakond	60%	69%	74%	79%	0%	72%
Viljandi maakond	78%	71%	79%	80%	0%	78%
Võru maakond	54%	64%	77%	74%	0%	67%
	61%	74%	73%	75%	83%	72%

Haridus- ja Teadusministeerium koostöös Haigekassaga on edastanud haridusasutustele ja koolipidajatele info, kuidas korraldada vaktsineerimispäevi ka veel enne uue õppeaasta algust.

11.08 seisuga on vaktsineerimisürituse korraldamisest teada andnud juba üle 100 õppeasutuse üle Eesti. Valdav osa üritustest toimub enne uue õppeaasta algust. Vaktsineerimispäevi toimub nii üldhariduskoolides, kutseõppeasutustes kui kõrgkoolides. Neid kavandavad näiteks Tartu Ülikool, Tallinna Ülikool, Eesti Kunstiakadeemia, Eesti Maaülikool, TalTech, Tallinna Tehnikakõrgkool, plaanis on see veel mitmel kõrgkoolil.

3. Tegevuskava

Eesmärkide saavutamiseks tuleb korraldada üldhariduskoolides ja kutseõppeasutustes koolitervishoiuteenust osutavate õdede eestvedamisel järgmiste teenuste pakkumine:

- õpilaste COVID-19 vastane vaktsineerimine;
- õpilaste ja nende vanemate ning ka koolitöötajate COVID-19 alane nõustamine ja võimalikest riskidest teavitamine;
- õpilaste ja haridustöötajate testimine COVID-19 viiruse suhtes ja testimise alane nõustamine;
- haridus- ja noorteenuste töötajate COVID-19 vastane vaktsineerimine.
- Vajadusel kogukonna vaktsineerimine

Selleks tuleb ellu viia tegevused, millest antakse ülevaade järgnevas tabelis ja tabelile järgnevates täpsemates tegevuste kirjeldustes.

Tegevus	Tulemus	Tähtaeg	Vastutaja	Kaasvastutajad
1) Koolitervishoiuteenuste regulatsioonide muutmine	On loodud õiguslikud alused: <ul style="list-style-type: none"> • täiskasvanute vaktsineerimiseks koolitervishoiuteenust osutavate õdede poolt; • õpilaste ja koolitöötajate testimiseks kooliõdede poolt ja • täpsustatud immuniseerimisest teavitamise ja nõusoleku küsimise korraldus. 	23.08	SoM	Terviseamet TEHIK
2) Vaktsiinide tellimise võimaluste ja vaktsiinide laialijaotamise logistika korraldamine	Koolitervishoiuteenust osutavate õdede vaktsiinitellimused on korrektselt täidetud	jooksvalt	Terviseamet	Logistika-partner
3) Võimaluse loomine kooliõdedele õpilaste vaktsineerituse andmetega tutvumiseks	Kooliõdedel on oma õppeasutus(t)e õpilaste vaktsineerituse andmed seisuga 23.08. KOVid vajavad samuti haridusasutuste kaupa ülevaadet, et saaks plaane teha.	25.08	Haigekassa	

<p>4) Õpilastelt ja vanematelt vaksineerimiseks ja testimiseks nõusolekute küsimise korraldamine, sh</p> <ul style="list-style-type: none"> • noortele ja lapsevanematele suunatud vaksineerimise infolehe/juhendmaterjali loomine • õpilastele ja haridustöötajatele suunatud testimise infolehe loomine/ uuendamine • nõusoleku vormi loomine • nõusoleku küsimise protseduuri kirjeldamine • infolehtede tõlkimine 	<p>Loodud on standardsed juhised ja vormid immuniseerimisest teavitamiseks ja nõusolekute küsimiseks eesti, vene ja inglise keeles.</p> <p>Infolehed ja vormid on koolitervishoiuteenuse osutajatele ja haridusasutustele kättesaadavad hiljemalt 1. septembriks.</p> <p>Infolehed ja vormid on kättesaadavad elektroonilises formaadis alates 1.09.2021 vaksineeri.ee lehel.</p>	25.08	Terviseamet (koos logistikapartneriga)/ Haigekassa	HTM
<p>5) Noorte vaksineerimise veebilehe loomine / täiendamine</p>	<p>Vaksineeri.ee lehel on noorte vaksineerimise lehekülj, kuhu on koondatud kogu noorte vaksineerimist puudutav info, sh maakondlike vaksineerimisinitiativide ja koolides toimuvate vaksineerimisvõimaluste kaardistus.</p>	ASAP	Terviseamet	HTM ja Harno
<p>6) Koolide teavitamine (koolipidajad, koolijuhid)</p>	<p>Koolidele ja koolipidajatel on edastatud info haridusasutustes toimuva vaksineerimise korralduse kohta. Oluline on teavitada ka noortekeskusi.</p>	25.08	HTM	Haigekassa
<p>7) Kiirkoolituste korraldamine koolitervishoiuteenuste osutajatele</p>	<p>Teenuseosutajatele on pakutud kiirkoolitus, mis võimaldab omandada lisateadmisi COVID-19 haiguse ja selle vastase vaksineerimise ja selles suhtes testimise kohta, viia läbi nõustamisi, valmistada ette haridusasutuses vaksineerimise ja testimise korraldamiseks ja läbiviimiseks.</p> <p>Koolituste läbiviimise periood: 6. september kuni 12. september. 8 ak. tundi, veebipõhine.</p>	12.09	Terviseamet	HTM (koolide informeerimine)

8) Võimekuse loomine tegevuskava täitmise seireks	Lisaks Terviseameti koroonaanandmestikule, vaadatakse kaks korda kuus ka haridus- ja noorteasutuste vaktsineerituse statistikat. Andmed on kättesaadavad koolipidajatele ja koolijuhtkonnale.	01.09 ja 15.09 seisuga, seire kordub kuni 15.12.	Haigekassa	HTM
9) Koolitervishoiuteenuste täiendav rahastamine, et vaktsineerimis- ja testimisteenust saaksid kasutada ka koolitöötajad, mittestatsionaarse õppe õpilased ja täiskasvanud õppijad. Teenuste kulumodelite loomine ja eelarvestamine, lepingute muudatused.	Teenus on kättesaadav kõikidele vähemalt 12-aastastele õpilastele, sh täiskasvanud õppijatele.	23.08	Haigekassa	SoM

4. Koolitervishoiuteenuste regulatsioonide muutmine

Õpetajate ja muu koolipersonali puhul peab COVID tõendite küsimisel lähtuma töötervishoiu ja tööohutuse seaduse regulatsioonist ning selle alusel antud Vabariigi Valitsuse 05.05.2000 määrusest nr 144 [“Bioloogilistest ohuteguritest mõjutatud töökeskkonna töötervishoiu ja tööohutuse nõuded”](#) (kohaldub sama regulatsioon, mis kõikidele tööandjatele).

Sotsiaalministri 13.08.2010 määrust nr 54 [“Koolitervishoiuteenust osutava õe tegevused ning nõuded õe tegevuste ajale, mahule, kättesaadavusele ja asukohale”](#) ei saa laiendada kuna põhikooli- ja gümnaasiumi seadus (PGS) § 43 lg 1 näeb rangelt ette, et teenust osutatakse õpilastele. Seega tuleb muuta tervishoiuteenuste korraldamise seaduse (TTKS) § 25 lg 3 alusel antud sotsiaalministri 13.08.2010 määrust nr 55 ja lisada juurde, et nakkushaiguste epideemilise leviku tõkestamisel võib koolitervishoiuteenuse osutaja õpilastele ohutu keskkonna tagamiseks viia läbi immuniseerimisi ja testimisi nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduses sätestatud korras lisaks õpilastele ka kooli personali hulgas.

Sotsiaalministeerium valmistab ette eelnõu sotsiaalministri 13.08.2010 määruse nr 55 [“Iseseisvalt osutada lubatud ambulatoorsete õendusabiteenuste loetelu ja nende hulka kuuluvad tegevused ning õendusabiteenuste osutamise tingimused”](#) § 2 lg 2 täpsustamiseks ja täiendamiseks uue lõikega 3.

Lisaks tuleb muuta lepinguid Haigekassa ja koolitervishoiuteenuste osutajate vahel, et vaktsineerimis- ja testimisteenust saaksid kasutada ka koolitöötajad ja täiskasvanud õppijad, kellele teenuseosutamine praegu lepingutega kaetud ei ole.

5. Vaktsineerimise korraldus

Haridus- ja noorteametuste vaktsineerimise piirkondlik operatiivne info koondub Haigekassa piirkondlike koordinaatorite kätte, kes on asutustele esmaseks kontaktiks korralduslikes küsimustes.

- Vaktsiinid

COVID-19 vastastest vaktsiinidest on lubatud 12–17-aastastel kasutada juunikuust Pfizer/BioNTechi vaktsiini Comirnaty ja 23. juulist alates Moderna vaktsiini Spikevax. Haridusasutustes toimuva vaktsineerimise puhul kasutatakse üldjuhul Moderna vaktsiini, sest selle puhul on kahe doosi vahe lühem (4 nädalat, samas kui Pfizeril 6 nädalat) ja see ei vaja sügavkülmutust, seega on logistika lihtsam.

- Vaktsiinide tellimise korraldamine

Vaktsiinide tellimine toimub hetkel läbi vaktsineerimine@haigekassa.ee. Sügisel läbi tellimiskeskonna ja/või Odoo tellimisprogrammi.

- Nõusoleku vorm ja nõusoleku küsimise protseduur

Protseduur kirjeldatakse vaktsineeri.ee lehel. Koolitervishoiuteenuse osutaja korraldab nõusoleku küsimise e-kirja teel ja lapsevanemal on võimalik anda nõusolek vabas vormis vastusena e-kirjale. Olemas on ka soovituslik pabervorm juhuks, kui vanemal puudub võimalus anda nõusolek e-kirja teel. Koos nõusoleku küsimisega edastatakse lapsevanemale vaktsineerimise infomaterjal.

Nõusolekuga koos küsitakse kinnitust, et kui vanem keeldub vaktsineerimisest, annab nõusoleku testida. Kui laps ei ole vaktsineeritud ja testimisega ei nõustuta, tuleb lähikontaktisena jääda tavapäraselt eneseisolatsiooni ja kool saab võimalusel pakkuda juhendatud õpet, aga ei ole selleks kohustatud.

- Vaktsineerimise juhised

Vaktsineerimisel tuleb lähtuda [20.07.21 juhendist tervishoiuteenuse osutajale alla 18-aastaste COVID-19 vaktsineerimise osas](#) ning [õiguskantsleri koostatud alaealiste vaktsineerimise juhiseist](#).

Terviseamet korraldab 6.-12.09 veebipõhised kiirkoolitused (8 akadeemilist tundi) koolitervishoiuteenuse osutajatele, et pakkuda võimalust omandada lisateadmisi COVID-19 haiguse ja selle vastase vaktsineerimise ja selles suhtes testimise kohta, viia läbi nõustamisi, valmistada ette haridusasutuses vaktsineerimise ja testimise korraldamiseks ja läbiviimiseks.

Koolitusel osalemise võimalust pakutakse ka haridustöötajatele.

6. Kommunikatsioon

- Vaksineeri.ee lehele luuakse eraldi noorte vaksineerimise lehekülg, kuhu koondatakse kogu noorte vaksineerimist puudutav info, sh maakondlike vaksineerimisiniitsiatiivide kaardistus. Info on kättesaadav ka noorteinfo portaali Teeviit ja noorteinfo kommunikatsioonikanalite kaudu.
- Info haridusasutustes toimuvate vaksineerimisürituste kohta on kättesaadav HTMLi veebis.
- **19. augustil** kl 10–12 toimub virtuaalne infopäev koolidele ja koolipidajatele. Infopäeval tutvustatakse üldiseid suuniseid kooliaasta alguseks, räägitakse vaksineerimisest, testimise korraldamisest ning riskianalüüside läbiviimisest.
- Noortele ja lapsevanematele suunatud teavituskampaania “Pane koolile õlg alla!”
- Sihtteavitus koolidele, lapsevanematele, teenuseosutajatele jne

7. Tegevuskava täitmise seire

Kaks korda kuus tehakse ülevaade haridusasutuste vaksineerituse statistikast. Andmed edastatakse koolipidajatele ja koolidele.

Põhiindikaatorid: vähemalt üks kord vaksineeritute hõlmatus 12-15 ja 16-17 ning vanemate õpilaste seas.

Eraldi tähelepanu pööravad tegevuskava kesksed elluviijad, HTM, SoM, Terviseamet ja Haigekassa nendele piirkondadele, kus vaksineerituse tase ei ole tõusnud teiste piirkondadega samas tempos: Läänemaal, Valgamaal, Võrumaal, Ida-Virumaal.

Kui septembris on näha, et eesmärgi poole liikumine pole piisavalt kiire, viiakse hiljemalt 1.10 läbi küsitlusuuring teenuseosutajate seas kitsaskohtade väljaselgitamiseks ja sekkumiste kavandamiseks.